

**Hem>Dina rättigheter>Tilltalade (brottmål)**

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

**finska**

Översättningen till  är dock redan färdig.

Swipe to change

**Tilltalade (brottmål)**

Finland

I dessa faktablad förklaras vad som händer om du misstänks eller anklagas för ett brott som prövas genom rättegång i domstol. För information om smärre trafikbrott som vanligen bestraffas med böter, se faktablad 5. Om du har utsatts för brott hittar du all information om dina rättigheter här.

**Den straffrättsliga processen i korthet**

De normala stegen i den straffrättsliga processen är följande:

Brottsutredning

Åtalsprövning och åklagarens andra beslut

Rättegång

Verkställande av dom

I faktabladerna finns detaljer om dessa steg i processen och om dina rättigheter. Denna information ersätter inte juridisk rådgivning och är endast avsedd som vägledning.

**Europeiska kommissionens roll**

Observera att Europeiska kommissionen inte har någon roll i de straffrättsliga förfarandena i medlemsstaterna och inte kan bistå dig. Dessa faktablad innehåller information om hur du överklagar och till vem.

**Klicka på länkarna nedan för att hitta den information du behöver.**

**1 – Juridisk rådgivning****2 – Mina rättigheter under utredningen av ett brott**

Förhör

Anhållande

Den första domstolsförhandlingen

Åklagarens förberedelse inför huvudförhandlingen

Klagomål över polisens verksamhet

Språkliga rättigheter

**3 – Mina rättigheter under rättegången****4 – Mina rättigheter efter att domen har meddelats****5 – Trafikbrott****Länkar****Rättegång i brottmål**

Senaste uppdatering: 15/01/2020


Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

**1 – Juridisk rådgivning**

Att få oberoende juridisk rådgivning är mycket viktigt när man på något sätt blir inblandad i en brottmålsprocess. Dessa faktablad ger dig information om när och under vilka förhållanden som du har rätt till att företrädas av en advokat. Det står också vad en advokat kan göra för dig. Detta allmänna faktablad ger dig information om hur du kan hitta en advokat och hur kostnaderna för advokaten regleras om du inte har råd att betala.

**Att hitta en advokat**

Du har alltid rätt till en advokat om du är misstänkt för ett brott. Polisen kan fråga dig om du behöver en advokat, men enligt lag behöver du endast ha en advokat om du har blivit gripen, anhållen eller häktad. Du har vanligen rätt att ha advokaten hos dig när du förhörs. Polisen kan även skaffa en advokat åt dig om du tror att du behöver en men inte vet var du kan hitta någon.

I Finland finns inget advokatmonopol, så alla som har en juridisk examen kan uppträda som advokat (lagstiftningen på det här området revideras för närvarande). Du kan hitta en advokat som är specialiserad på brottmål på  [Finlands Advokatförbunds](#) webbplats. Även rättshjälpsbyråerna kan hjälpa dig (kontaktinformation för rättshjälpsbyråer finns  [här](#)).

**Att betala för en advokat**

Grundprincipen är att du själv betalar för advokaten. Om du har låg inkomst kan du få rättshjälp. I så fall kommer staten att betala hela eller en del av advokatens arvode. Om du är misstänkt för ett brott där det lägsta straffet är fyra månaders fängelse utses en offentlig försvarare för dig om du begär det. Försvararens arvode betalas av staten. Döms du för brottet måste du dock betala tillbaka försvararens arvode till staten, om inte din inkomst är så låg att du har rätt till allmän rättshjälp. De belopp som du måste betala fastställs på samma sätt som för rättshjälp.

Försvararen kan vara ett offentligt rättsbiträde, en advokat eller någon annan jurist. Om du begär en särskild advokat utses i allmänhet den personen till din försvarare.

**Länkar** [Finlands Advokatförbund](#) [Kontaktinformation för rättshjälpsbyråerna](#) [Inkomstgränser för beviljande av rättshjälp](#)

Senaste uppdatering: 15/01/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [fi](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

## 2 – Mina rättigheter under brottsutredningen (Innan målet hamnar i domstol)

### Vad är avsikten med en brottsutredning?

Polisen är skyldig att inleda en brottsutredning (förundersökning) om det finns anledning att misstänka att ett brott har begåtts. Polisen kan få höra om misstanken från brottsoffret. Den kan även få information om misstänkta brott på andra sätt och är då skyldig att inleda en förundersökning (polisen kan t.ex. själv upptäcka att ett brott begås).

### Vilka är stegen i en brottsutredning?

I brottsutredningen försöker man få fram information om det brott som har begåtts och om de människor som är inblandade. Man försöker även samla in de bevis som behövs under åklagarens förberedelse inför huvudförhandlingen och senare under rättegången. Brottsutredningen utförs av polisen samt, i en del fall, gränsbevakningsväsendet, militären eller finska tullen. I de här faktabladerna kallas alla myndigheter som får utföra utredningen *polisen*.

### Förhör

Polisen kan kalla in dig till polisstationen för förhör. De kan även ringa upp dig och förhöra dig per telefon. Förhörets syfte är att ta reda på om det finns anledning att misstänka att ett brott har begåtts och att det är du som har begått det.

### Anhållande

Du måste hörsamma en kallelse till förhör. Om du inte gör det kan polisen hämta dig för förhör och kan i så fall dessutom anhålla dig.

### Häktningsförhandling

Om polisen ansöker om ett beslut om häktning för dig måste häktningsförhandlingen äga rum senast fyra dygn efter gripandet. Domstolen håller ett häktningsförhör och beslutar om du ska häktas eller frigges. Om du häktas bestämmer domstolen även inom vilken tid åtalet måste väckas.

Om polisen inte ansöker om ett häktningsbeslut kan den första domstolsförhandlingen i ditt mål vara den faktiska huvudförhandlingen.

### Åklagarens förberedelse inför huvudförhandlingen

Före huvudförhandlingen genomför polisen en brottsutredning och sammanställer allt material som den har samlat in i ett förundersökningsprotokoll.

Förundersökningsprotokollet skickas till åklagaren, som sedan beslutar om det finns sannolika skäl att misstänka att ett brott har begåtts och att det är du som har begått det.

Polisen måste informera dig och din advokat om hur brottsutredningen går och om de bevis som de har funnit rörande din skuld i brottet. Du får även själv eller med hjälp av din advokat samla in bevis som talar emot att du är skyldig till brottet och begära att bevisen läggs till brottsutredningens material.

Innan själva huvudförhandlingen äger rum får flera förhör hållas. Det kan även bli flera häktningsförhandlingar.

### Mina rättigheter under utredningen

Klicka på nedanstående länkar för mer information om dina rättigheter under de olika stegen i brottsutredningen.

#### [Förhör \(1\)](#)

#### [Anhållande \(2\)](#)

#### [Den första domstolsförhandlingen \(3\)](#)

#### [Åklagarens förberedelse inför huvudförhandlingen \(4\)](#)

#### [Klagomål över polisens verksamhet \(5\)](#)

#### [Språkliga rättigheter \(6\)](#)

#### [Förhör \(1\)](#)

### Vad kan vara anledningen till att polisen vill förhöra mig?

Om polisen misstänker att du vet något om ett påstått brott kan den förhöra dig. Syftet med förhöret är att få fram information om det påstådda brottet och den person som har begått det. Du kan även bli förhörd därför att polisen vill ta reda på vilken fördel som uppnåtts med brottet, även om du inte är misstänkt för det.

### Vad kommer man att berätta för mig om mina rättigheter?

Polisen måste informera dig om din ställning vid förhöret (brottsoffer/misstänkt/vittne) så snart som möjligt och senast innan förhöret inleds. Du har i regel rätt att ha en advokat med dig under förhöret om du är brottsoffer eller misstänkt. Om du förhörs i egenskap av misstänkt måste polisen dessutom tala om för dig vad du är misstänkt för.

Om polisen har gripit dig därför att de misstänker dig för ett brott, eller om du har anhållits eller häktats, måste den utan dröjsmål berätta för dig om din rätt att ta hjälp av en advokat. Om du väljer att begära en advokat behöver du normalt inte svara på några frågor innan han eller hon är närvarande. Du måste dock alltid ge förhørsledaren dina riktiga personuppgifter, även om din advokat inte är närvarande.

Polisen är skyldig att behandla dig lugnt och sakligt under förhöret. Den får inte medvetet använda oriktiga uppgifter, löften eller förespeglningar om särskilda förmåner, eller trötta ut, hota eller tvinga den som förhörs. Inte heller andra olämpliga medel eller metoder som påverkar den förhördes viljestyrka, minne, omdömesförmåga eller beslutsfrihet får användas för att få fram en bekännelse eller påverka ett uttalande i en viss riktning.

### Vad händer om jag inte kan prata landets språk?

Om du inte pratar finska eller svenska ser polisen till att en tolk biträder dig under förhöret. För mer information om dina språkliga rättigheter se [Språkliga rättigheter \(6\)](#). Vissa polismän kan använda engelska under förhör. Du behöver inte betala för tolken. Tolken måste översätta polisens frågor och dina svar. När förhöret avslutas ska du och tolken läsa igenom förhørsprotokollet tillsammans. Du har då möjlighet att påpeka om polisen har registrerat något felaktigt. Det är mycket viktigt att du går igenom protokollet noggrant med tolken eftersom innehållet kan användas emot dig vid rättegången.

### Får jag använda en advokat?

Du har i regel alltid rätt att använda en advokat under förhör, oavsett om du har anhållits eller ej. Du behöver normalt inte besvara några frågor innan din advokat är närvarande. Om du behöver en tolk får du även använda en tolk när du pratar med din advokat.

Om du känner till någon advokat som du vill använda kan du be polisen kontakta honom eller henne. Om du inte känner till någon advokat kan polisen hitta en åt dig. Polisen kan även ge dig en lista på advokater som ofta åtar sig brottmål eller ge dig en lista på advokater som är medlemmar i Finlands Advokatförbund. Sedan kan du själv välja en advokat och polisen kontaktar honom eller henne.

### Måste jag svara på polisens frågor?

Du måste alltid ge polisen dina riktiga personuppgifter. Du behöver inte svara på några andra frågor. Om du vet något som skulle kunna bidra till att lösa brottet och fria dig från misstankarna mot dig kan det vara förnuftigt att besvara frågorna. Du bör prata med din advokat om du ska svara på frågorna eller ej.

Polisen måste dessutom följa lagstiftningen när det gäller de tider då förhör är tillåtet. Ett förhör får i regel inte hållas mellan klockan 22.00 och 07.00. För mer information om när förhör är tillåtet se [här](#).

#### **Kan polisen göra en kroppsbesiktning och ta mina fingeravtryck?**

Om du är misstänkt för ett brott har polisen rätt att ta dina fingeravtryck. Polisen har rätt att göra en kroppsvisitation, dvs. kontrollera vad du har i dina kläder eller på annat sätt har på dig, om du är misstänkt för ett brott för vilket det högsta straffet är minst sex månaders fängelse eller om det påstådda brottet är ett brott som anges i 5 kapitlet, 10 § i [tvångsmedelslagen](#).

Polisen har rätt att göra en kroppsbesiktning, inklusive ta ett blodprov eller göra en annan undersökning av din kropp, om du är misstänkt för ett brott för vilket det högsta straffet är mer än sex månaders fängelse eller om brottet anges i 5 kapitlet, 11 § i [tvångsmedelslagen](#). I praktiken är vanliga brott, som stöld, grov misshandel och narkotikabrott, sådana brott för vilka en kroppsbesiktning får utföras. Detta kan innebära att ett DNA-prov tas.

#### **Anhållande (2)**

##### **Vad kan vara anledningen till att polisen anhåller mig?**

Syftet med ett anhållande är att garantera brottsutredningen. Polisen får anhålla dig om den misstänker dig för ett allvarligt brott för vilket det lägsta straffet är två års fängelse. I så fall behöver polisen inga andra grunder för anhållandet än en tillräckligt allvarlig misstanke om att du har begått brottet.

Om polisen misstänker dig för ett mindre allvarligt brott, t.ex. grov misshandel eller stöld, kan den anhålla dig om den förutom det påstådda brottet har skäl att misstänka att du kan

fly eller på något annat sätt dra dig undan utredningen,

försvåra sakens utredning, eller

fortsätta att begå fler brott.

Polisen får dessutom anhålla dig om den inte vet vem du är och du vägrat att tala om vad du heter eller var du bor, eller om du ger den ett namn eller en adress som är uppenbart osann. Om du inte har någon stadigvarande bostad i Finland och det är sannolikt att du kan lämna landet för att undvika utredningen, rättegången eller straffets verkställighet får polisen också anhålla dig.

En tjänsteman som har rätt att besluta om anhållanden kommer att besluta om ditt anhållande och det krävs inte något domstolsbeslut. Till de tjänstemän som kan besluta om anhållanden hör bland annat högre polischefer, allmän åklagare samt högre chefer inom tullen och gränsbevakningen. I 1 kapitlet, 6 § i [tvångsmedelslagen](#) finns de rättsliga bestämmelserna om vilka tjänstemän som har rätt att besluta om anhållanden.

##### **Vad kommer man att berätta för mig om mitt anhållande?**

Polisen måste genast när du har förklarats anhållen eller med stöd av ett anhållningsförfordnande gripits berätta för dig varför du är anhållen. Under förutsättning att det inte försvårar utredningen måste polisen dessutom informera en anhörig eller annan närstående om anhållandet om du ber den att göra det.

##### **Jag pratar inte landets språk? Har jag rätt till en tolk?**

Om du inte pratar finska eller svenska ser polisen till att du får en tolk. För mer information om dina språkliga rättigheter se [Språkliga rättigheter \(6\)](#). Polismän kan ibland även genomföra sina förhör på engelska om ni båda känner att du kan klara dig på engelska. Du behöver inte svara på några frågor innan tolken är närvarande.

##### **Får jag träffa min advokat?**

Du har alltid rätt att träffa din advokat när du har blivit anhållen. Om du begär det kommer en försvarare att utses för dig. Försvararens arvode betalas av staten. Du får själv välja din advokat, men han eller hon måste ha en juridisk examen.

Du har rätt att prata med din advokat utan att polisen är närvarande och ditt samtal får inte avlyssnas eller spelas in. Om du behöver en tolk får även han eller hon vara närvarande när du pratar med din advokat.

##### **Måste jag svara på polisens frågor?**

Du behöver inte svara på några frågor som polisen ställer till dig annat än dina personuppgifter. Ibland ligger det i ditt eget intresse att svara på frågorna därför att det kan bidra till att klargöra vad som har hänt och minska misstanken mot dig. När domstolen tar ställning till din skuld kan den ta hänsyn till att du inte har svarat på frågor. Att inte svara på frågor kan dock i sig aldrig vara tillräcklig grund för en fällande dom.

##### **Vad händer om jag säger något som är till nackdel för min sak?**

Det är din grundläggande rättighet att du inte behöver hjälpa till att fastställa din egen skuld. Det betyder att du inte har någon skyldighet att säga saker som stödjer din skuld.

Om du bestämmer dig för att berätta om saker endast i domstolen måste du vara beredd på att få förklara varför du inte sagt något förut. Domstolen har rätt att väga in det faktum att det inte var förrän rättegången hade startat som du sade att du var någon annanstans när brottet begicks. Det kan göra din historia mindre trovärdig.

Om du nämner saker under förhören som senare visar sig vara till nackdel för din sak kan din historia användas emot dig. Om du under rättegången berättar en historia som skiljer sig från vad du sade under förhören måste du kunna förklara varför, annars finns det en risk för att domstolen inte tycker att din historia är trovärdig.

##### **Kan jag kontakta mina familjemedlemmar?**

Du har rätt att hålla kontakten med dina närmast anhöriga, t.ex. dina närmaste familjemedlemmar, om inte polisen har allvarliga skäl för att begränsa dina kontakter. Polisen måste dessutom utan dröjsmål informera dina anhöriga om ditt anhållande, förutsatt att det inte försvårar utredningen.

##### **Jag kommer från en annan medlemsstat. Får jag kontakta min ambassad?**

Du har rätt att kontakta din ambassad, förutsatt att polisen inte har allvarliga skäl för att begränsa dina kontakter. Ambassaden underrättas normalt senast när polisen ansöker om ett häktningsbeslut för dig.

##### **Får polisen ta mina fingeravtryck? Får mitt DNA-prov registreras?**

Om du har anhållits har polisen normalt rätt att ta dina fingeravtryck och registrera ditt DNA.

##### **Kan polisen göra en kroppsvisitation på mig?**

Polisen får besluta att en undersökning utförs på dig. Det kan vara en kroppsvisitation för att ta reda på vad du har i dina kläder eller på annat sätt har på dig, eller en kroppsbesiktning som inkluderar att undersöka din kropp, ta ett blodprov eller göra en annan undersökning av din kropp.

Om kroppsbesiktningen kräver medicinsk expertis får endast en läkare göra den. I annat fall görs den av polisen eller någon som är anställd inom hälsovården.

I lagstiftningen anges villkoren för när en kroppsbesiktning är tillåten, t.ex. hur allvarlig misstanken är. I praktiken innebär alla vanliga brott (stöld, grov misshandel och narkotikabrott) att polisen har rätt att utföra en kroppsbesiktning.

##### **Vad händer om jag anhålls på grund av en europeisk arresteringsorder?**

Om en annan medlemsstat har utfärdat en europeisk arresteringsorder för dig kan du anhållas och häktas för utlämning till den medlemsstat som har utfärdat arresteringsordern. Under häktningsförhandlingen har du rätt att ha en försvarare och en tolk. Staten betalar deras arvoden och du behöver inte betala tillbaka dem till staten. Du får själv välja din advokat på samma sätt som annars när du är misstänkt för ett brott.

### **Den första domstolsförhandlingen (3)**

#### **Varför hålls den första domstolsförhandlingen?**

Om polisen gör ett häktningsyrkande för dig måste domstolen fatta ett häktningsbeslut. Om du inte har anhållits och polisen inte ansöker om ett häktningsbeslut blir den första domstolsförhandlingen normalt den faktiska [huvudförhandlingen](#) i målet.

Om du har anhållits måste polisen ansöka om ett häktningsbeslut för dig utan dröjsmål och senast den tredje dagen efter ditt gripande före klockan 12.00. I annat fall måste du friges. Domstolen ska behandla häktningsansökan utan dröjsmål.

Om du är anhållen måste häktningsansökan handläggas senast fyra dygn efter den dag då du greps. Domstolen håller ett häktningsförhör och beslutar om du ska häktas eller om du ska friges. I stället för ett häktningsbeslut kan domstolen besluta att du ska meddelas ett reseförbud.

Under tiden som du är häktad kan domstolen även besluta om begränsningar av dina kontakter. Det betyder att du i början av din häktning kanske inte kan kontakta någon annan än din advokat.

Det finns inget borgenssystem i Finland, dvs. du kan inte betala en summa pengar till domstolen som gör att du friges i väntan på huvudförhandlingen.

#### **Har jag rätt till en advokat?**

Vid häktningsförhandlingen har du rätt till en advokat. Om du begär det kommer en advokat att utses till din försvarare, vilket betyder att det i första hand är staten som kommer att betala hans eller hennes arvoden. Du har också rätt att själv sköta ditt försvar, men om polisen ansöker om ett häktningsbeslut rekommenderas det att du använder en advokat. Du får själv välja din advokat.

#### **Har jag rätt till en tolk om jag inte förstår språket?**

Om du inte pratar finska eller svenska ser domstolen till att du får en tolk. Tolkens arvode betalas av staten. För mer information om dina språkliga rättigheter se [Språkliga rättigheter \(6\)](#). Vid förhandlingen kommer ansökan om häktningsbeslut att tolkas för dig om du inte har gått igenom den med din advokat och din tolk före förhandlingen. Vid förhandlingen kommer allt som sägs att tolkas om det behövs.

#### **Måste jag prata i domstolen?**

Du måste inte prata i domstolen. Om du har en advokat kan han eller hon besvara häktningsansökan för din räkning. Du har dock rätt att höras personligen om du vill det.

#### **Måste jag lämna annan information i domstolen?**

I domstolen behöver du, precis som annars under brottsutredningen, inte lämna någon information om det påstådda brottet. Det kan dock ofta vara bra att göra det. Din advokat kommer att hjälpa dig att besluta om det är bättre att tala och lämna information.

#### **Kommer jag att häktas eller friges efter förhandlingen?**

Om domstolen beslutar att det finns grund för att häkta dig och att ett reseförbud inte är tillräckligt kommer du att häktas. Om du inte har någon stadigvarande bostad i Finland är ett reseförbud i praktiken omöjligt.

Om domstolen beslutar att det inte finns tillräcklig grund för att häkta dig kommer den att förordna att du omedelbart ska friges. I Finland är det inte möjligt att fastställa ett penningbelopp som garanti. När häktningsförhandlingen är avslutad kommer du antingen att häktas, beläggas med reseförbud eller friges. Även om domstolen beslutar att du ska häktas är det möjligt att du inte blir häktad om det skulle vara orimligt på grund av t.ex. ditt hälsotillstånd.

Om du häktas fastställer domstolen ett datum för när åklagaren senast måste väcka åtal. Det datumet kan skjutas upp om åklagaren begär det. Det finns ingen övre tidsgräns för när åtal måste väckas, men det får inte dröja längre än vad som krävs för att brottsutredningen ska kunna avslutas och åtal förberedas.

Om den tid som har satts ut för att väcka åtal visar sig vara för kort kan domstolen på åklagarens begäran förlänga den. Domstolen är skyldig att ge dig och din advokat möjlighet att höras på grund av begäran.

#### **Är häktningsförhandlingen offentlig?**

Domstolsförhandlingar är i regel offentliga, och det gäller även häktningsförhandlingar. Av utredningsskäl brukar dock polisen begära att häktningsförhandlingen hålls utan åhörare och att materialet i ärendet hemlighålls tills åtalet förbereds. Häktningsförhandlingens slutresultat är alltid offentligt.

#### **Kan jag överklaga om domstolen beslutar att jag ska häktas?**

Du kan överklaga häktningsbeslutet hos hovrätten och det finns ingen särskild tidsgräns för när överklagandet kan göras. Hovrätten prövar ditt överklagande som ett brådskande ärende. De flesta mål inför hovrätten avgörs genom skriftligt förfarande.

Domstolen måste dessutom ompröva din häktning om du begär det och även om du inte har överklagat häktningsbeslutet. Ett häktningsärende behöver dock inte omprövas förrän två veckor efter den första förhandlingen. Din advokat kommer att ge dig mer information om vilka villkor som är bäst om du vill begära en omprövning. När ditt häktningsärende omprövas kan det även ske med hjälp av en videokonferens. Då befinner du dig i fängelse antingen på egen hand eller tillsammans med din advokat medan domaren sitter ensam i domstolen eller i närvaro av din advokat, och du är uppkopplad via en videolänk.

#### **Får jag lämna landet före rättegången?**

Om domstolen vid häktningsförhandlingen beslutar att du ska friges är du fri att lämna landet. Om domstolen belägger dig med ett reseförbud kommer domstolen att informera dig om innehålllet i reseförbudet. Om utredningen emot dig fortsätter och du har lämnat landet kan du häktas i din frånvaro och om det är nödvändigt kommer en europeisk arresteringsorder att utfärdas för dig om du inte kan nås.

#### **Åklagarens förberedelse inför huvudförhandlingen (4)**

##### **Vad händer innan huvudförhandlingen?**

Polisen utför brottsutredningen och när den anser att den är fullständig skickas ett förundersökningsprotokoll till åklagaren. Om en försvarare har utsetts för dig kommer protokollet att skickas även till honom eller henne.

Du och din advokat har rätt att begära ytterligare utredning om ni anser att utredningen på något sätt är ofullständig. Du har rätt att få en kopia av förundersökningsprotokollet. Om inget försvar har utsetts för dig skickas utredningsmaterialet inte automatiskt till dig eller din advokat.

Efter detta beslutar åklagaren om åtal ska väckas. Om åtal väcks skickas en kopia av stämningsansökan till dig och du kommer dessutom att kallas till huvudförhandlingen. I stämningsansökan anges åtalspunkterna samt de bevis och de vittnen som åklagaren kommer att kalla för att bevisa din skuld bortom rimligt tvivel.

Du har rätt att ange egna vittnen eller egen bevisning. Det är i allmänhet bättre om polisen förhör människor under brottsutredningen före domstolsförhandlingen. Du bör fråga din advokat vad du ska göra om du vill kalla en person som åklagaren inte har angivit som vittne.

##### **Blir det alltid en huvudförhandling?**

Om åklagaren anser att det inte finns sannolika skäl till stöd för din skuld ska han eller hon fatta beslut om åtalsefergift (dvs. att inte väcka åtal), och normalt slutar ärendet här. Om det här händer och du är häktad kommer du omedelbart att friges.

Åklagaren kan också besluta att inte väcka åtal även om han eller hon anser att du är skyldig. I så fall anser åklagaren att en rättegång inte är nödvändig. Det kan bero på att det handlar om ett ringa brott eller på att du är ung. Om du anser att du inte är skyldig till brottet, även om åklagaren anser att du är det, har du rätt att få ditt ärende prövat inför en domstol.

Brottsoffret har också rätt att väcka åtal om åklagaren har beslutat att inte väcka åtal mot dig.

Vissa ringa brott kan också behandlas i ett [skriftligt förfarande](#), vilket betyder att det inte blir någon faktisk huvudförhandling. Ett skriftligt förfarande kan t. ex. genomföras om du har erkänt brottet och samtycker till förfarandet.

#### **Kan jag erkänna misstankarna före rättegången?**

Du kan erkänna för polisen att du är skyldig till brottet. Ditt ärende kan fortfarande gå vidare till en huvudförhandling om åklagaren väcker åtal och ett skriftligt förfarande inte är möjligt. Om du erkänner brottet och hjälper till med brottsutredningen kan det ibland bidra till att sänka ditt straff, men det beror på domstolens beslut.

Ett erkännande påverkar inte din rätt att överklaga och du kan när som helst dra tillbaka ditt erkännande. Men även om du har tagit tillbaka erkännandet kan domstolen ta hänsyn till det när den överväger om du är skyldig.

#### **Kan misstankarna ändras före rättegången?**

Misstankarna kan ändras under brottsutredningen beroende på hur utredningen går. Åklagaren kan dessutom åtala dig för ett annat brott än det du är misstänkt för, förutsatt att de viktigaste misstankarna i brottet har fastställts under brottsutredningen (t.ex. om polisen har misstänkt dig för mord men åklagaren åtalar dig för dråp). Åklagaren kan utvidga sitt åtal även efter att det har väckts.

#### **Kan jag åtalas för ett brott som jag redan åtalats för i en annan medlemsstat?**

Du kan i regel inte åtalas för ett brott som du redan åtalats för i en annan medlemsstat. Kravet är dock att det beslut som fattats i den andra medlemsstaten är slutgiltigt och att ett av följande villkor gäller:

Åtalet har lagts ned.

Du har funnits skyldig men inte har dömts till något straff.

Domen har verkställts eller ska verkställas.

Domen har upphört att gälla enligt lagstiftningen i det land där domen avkunnades.

Om du anser att du har åtalats för ett brott som du redan åtalats för i en annan medlemsstat bör du definitivt prata med din advokat om det.

#### **Klagomål över polisens verksamhet (5)**

##### **Jag upplever att polisen har behandlat mig felaktigt. Var kan jag klaga?**

Om du anser att en polisman har uppträtt felaktigt mot dig i sitt utövande av sina arbetsuppgifter kan du göra en förvaltningsklagan. Hans eller hennes verksamhet kommer då att utredas.

En förvaltningsklagan ska lämnas in till en överordnad polisman eller till den högsta laglighetsövervakaren. Högsta laglighetsövervakare är [statsrådets justitiekansler](#) och [riksdagens justitieombudsman](#). Klagomålet ska göras skriftligen men får vara helt fritt formulerat.

Om du misstänker att en polisman har begått ett brott kan du polisanmäla honom eller henne. Polisen är skyldig att alltid registrera en anmälan på basis av dina uppgifter. Åklagaren leder alltid undersökningen om en polisman är misstänkt för ett brott. Det är bara åklagaren som har behörighet att avgöra om det finns skäl att misstänka att ett brott har begåtts och om en brottsutredning ska göras. Polisen måste omedelbart skicka en kopia av anmälan om brottet till den behöriga åklagaren så att en ansvarig utredare kan utses. Du har dessutom rätt att få veta om en brottsutredning har inletts och vad som händer i utredningen.

Om polisen behandlar dig felaktigt ska du alltid be din advokat ge dig råd om vad du ska göra åt saken.

#### **Språkliga rättigheter (6)**

När du är misstänkt för ett brott har du rätt att använda antingen finska eller svenska i alla steg av brottsprocessen. Om du inte pratar finska eller svenska kommer en tolk att utses för dig både för förhören och för rättegången. Du har också rätt till en tolk när du pratar med din advokat i samband med förhören. Du behöver inte betala för tolken.

Polismän kan använda engelska under förhör. I undantagsfall får de också använda andra språk. Om du anser att du och polismannen inte förstår varandra på grund av språkproblem har du rätt att kräva en tolk. Det är mycket viktigt att du förstår innehållet i förhöret så att du kan underteckna förundersökningsprotokollet för din egen del.

Myndigheterna är inte skyldiga att översätta allt material som samlats in under brottsutredningen till ett språk som du förstår. I allmänhet översätts inte brottsutredningen. Därför är det viktigt att du har en advokat som förstår det språk som används i brottsutredningen. Stämningensansökan kommer att översättas eller tolkas muntligt för dig.

#### **Länkar**

[Rättsväsendet](#)

[Justitieministeriet](#)

[Förundersökningslag på svenska](#)

[Lag om rättegång i brottmål på engelska \(inofficiell version\)](#)

[Lag om rättegång i brottmål på svenska](#)

[Tvångsmedelslag på svenska](#)

[Polisen på engelska](#)

[Polisen på svenska](#)

[Häktningslag på svenska](#)

[Lag om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen på engelska](#)

[Lag om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen på svenska](#)

[Mer information om tvångsmedel på engelska](#)

[Mer information om tvångsmedel på svenska](#)

[Klagomål över polisens verksamhet på engelska](#)

[Klagomål över polisens verksamhet på svenska](#)

[Broschyr om språklagen på svenska](#)

Senaste uppdatering: 15/01/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [fi](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

### 3 – Mina rättigheter under rättegången

#### Var kommer rättegången att hållas?

Rättegångar i brottmål hålls vanligen i en allmän förstainstansrätt. De kallas [tingsrätter](#). Normalt är det vid tingsrätten i det område där det påstådda brottet begicks som målet tas upp. Rättegångarna är vanligen [offentliga](#). Det betyder att vem som helst har rätt att närvara vid din rättegång. Domstolen kan dock i vissa fall, som t.ex. ärenden som rör sexualbrott, besluta att förhandlingen ska genomföras helt eller delvis utan att allmänheten är närvarande. Det gäller även om du inte har fyllt 18 år när du står åtalad.

Domstolens sammansättning beror på målets art. Ditt ärende kan avgöras av en domare, en domare och tre [lekmän](#), två domare och tre eller fyra lekmän, eller tre domare. I regel beror sammansättningen på hur grovt brottet är.

#### Kan åtalspunkterna ändras under rättegången?

Normalt kan ett åtal inte ändras efter att det har väckts. Åklagaren kan dock utöka åtalet till att omfatta en annan gärning om domstolen anser att det är lämpligt med hänsyn till de bevis som har lagts fram.

Följande omständigheter betyder inte att åtalet har ändrats: åklagaren begränsar åtalet, uppger ett nytt lagrum som inte angavs i stämningsansökan eller åberopar nya omständigheter till stöd för åtalet.

Om du under rättegången erkänner dig skyldig till alla eller en del av åtalspunkterna är det möjligt att domstolen inte behöver ta del av så mycket bevisning. I enkla brottmål är vanligen den tilltalades erkännande tillräckligt för en dom. Ju grövre brottet är desto mer bevisning krävs dock utöver ett erkännande.

#### Vilka rättigheter har jag under rättegången?

Du har alltid rätt att närvara vid rättegången, förutsatt att din sak inte avgörs genom ett [skriftligt förfarande](#). I så fall kan du inte dömas till mer än högst nio månaders fängelse. Om domen är mer än sex månaders fängelse måste domstolen dock låta dig lägga fram ett muntligt uttalande.

För vissa ringa brott kan du dömas även om du inte är närvarande. I så fall kan du dömas till böter eller fängelse i högst tre månader och en förverkandepåföljd på högst 10 000 euro.

Om du personligen kallas till rättegången måste du vara närvarande under hela rättegången, förutsatt att domstolen inte tillåter att du lämnar den. Om du behöver en tolk kommer en sådan att utses för dig. För mer information om dina språkliga rättigheter se [Faktablad 2](#).

Du har rätt att själv sköta ditt försvar. Du har också rätt att använda en advokat. Om du kommer till rättegången utan advokat och domstolen anser att du inte har förmåga att försvara dig själv får domstolen förordna en advokat att vara din försvarare, även mot din vilja. Du har i princip rätt att när som helst byta advokat.

Du har rätt att uttala dig vid rättegången, men du är inte skyldig att göra det. I egenskap av tilltalad behöver du inte hjälpa domstolen att avgöra om du är skyldig. Om du vill höras i målet måste du inte tala sanning, med undantag för dina personuppgifter och din inkomst. Domstolen kommer att jämföra din redogörelse med dem som lämnats av andra personer som har hörts i fallet och med bevisningen. Utifrån den informationen avgör domstolen hur tillförlitlig din redogörelse är.

#### Vilka rättigheter har jag i förhållande till bevisen mot mig?

Du har rätt att undersöka bevisen om det inte skadar brottsutredningen. I princip kan alla bevis mot dig användas i domstolen. Domstolen har dock rätt att begränsa vilka bevis som får läggas fram och vilka vittnen som ska höras om det är uppenbart att bevisen eller vittnesförhören inte kan påverka domen.

Du har också rätt att själv lägga fram bevis eller höra vittnen. Du bör hitta och lägga fram sådana bevis eller vittnesmål så snart som möjligt, men du får lägga fram dem för första gången vid huvudförhandlingen eller under överklagandet. Om du lägger fram nya vittnesmål eller bevis i ett mycket sent skede kan dock domstolen ifrågasätta hur viktiga de är när den överväger din skuld.

Du och din advokat har rätt att förhöra alla vittnen i ärendet. Om du använder en advokat är det normalt han eller hon som kommer att ställa frågorna i domstolen för din räkning.

Finska domstolar har fri bestämmanderätt över bevisningen. Det betyder att domstolen avgör hur viktigt varje bevis eller vittnesmål är.

#### Kommer information ur belastningsregistret om mig att tas i beaktande?

Om du finns med i [belastningsregister](#) i Finland kommer det att beaktas när domen avgörs. Uppgifterna i registret kan påverka om din dom blir ovillkorligt eller villkorligt fängelse. Det kan dessutom leda till att din dom blir strängare om domstolen anser att dina tidigare brott visar att du inte respekterar lagen.

En tidigare dom i Finland kan även leda till att din dom blir mildare om det åtal som nu behandlas kunde ha behandlats tillsammans med det tidigare åtalet. Domstolen kan dessutom ta hänsyn till en ovillkorligt fängelsedom och samhällstjänst i en annan medlemsstat för att justera domen.

#### Vad händer i slutet av rättegången?

Rättegången avslutas med domen, som avkunnas samma dag eller senare på domarens ämbetsrum. I domen kan du befinnas skyldig till alla eller en del av de brott som anges i åtalet, eller också kan åtalet avskrivas.

Om domstolen finner att du är skyldig är följande straff möjliga:

#### Ovillkorligt fängelse

Ovillkorligt fängelse kan variera från 14 dagars fängelse till livstids fängelse. Om straffet är mer än två års fängelse är det alltid ovillkorligt.

#### Villkorligt fängelse

Ett fängelsestraff på upp till två år kan göras villkorligt om domstolen anser att det är lämpligt. Du kan dömas till böter samtidigt som du döms till villkorligt fängelse eller, om det villkorliga fängelsestraffet är mer än ett år, till 20–90 timmar samhällstjänst.

Ett villkorligt fängelsestraff är alltid förenat med en prøvotid på minst ett år och högst tre år. Om du inte begår några nya brott under den här tiden kommer ditt fängelsestraff inte att verkställas. Om du begår ett nytt brott under prøvotiden och döms till ovillkorligt fängelse på grund av det kan domstolen bestämma att även ditt villkorliga straff ska verkställas.

#### Samhällstjänst

Ett ovillkorligt fängelsestraff på upp till 18 månader kan omvandlas till [samhällstjänst](#). För det krävs normalt att du är fast bosatt i Finland. Samhällstjänst är inte alltid möjligt om du tidigare har dömts till ovillkorligt fängelse eller samhällstjänst.

#### Ungdomsstraff

Om du är under 18 år och begår ett brott kan du dömas till ett [ungdomsstraff](#). Det är ett särskilt straff för unga lagöverträdare. Det är strängare än böter men lindrigare än ovillkorligt fängelse.

#### Böter

För ringa brott kan du dömas till böter. Böter döms ut som [dagsböter](#). De uppgår till minst en och högst 120 dagsböter. Om du döms till böter för flera brott på samma gång kan dagsböterna bli flera.

Beloppet på dagsböter beror på den inkomst du har när rättegången äger rum. För närvarande är det lägsta beloppet sex euro.

Om du inte betalar de böter som domstolen har dömt ut omvandlas straffet till fängelse. Tre obetalda dagsböter motsvarar en dags fängelse.

### Vad är offrets roll under rättegången?

I Finland har brottsoffret, eller målsäganden, en relativt stark ställning under rättegången. Målsäganden kan ansluta sig till det åtal som väcks av åklagaren eller lägga fram ett annat åtal. Brottsoffret har dessutom rätt att väcka åtal om åklagaren beslutar att lägga ner åtalet. Målsäganden kan även begära ersättning från den person som är misstänkt för brottet.

Målsäganden tillfrågas vanligen under brottsutredningen om han eller hon kräver en påföljd för den misstänkta personen och/eller ersättning för brottet. Målsäganden kan även lägga fram sina krav vid huvudförhandlingen.

### Länkar

[Lag om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar på engelska](#) och [på svenska](#)

[Lag om rättegång i brottmål på engelska](#) och [på svenska](#)

[Strafflagen på engelska](#) och [på svenska](#)

[Justitieministeriets broschyr om rättegång i brottmål vid tingsrätter \(på svenska\)](#)

[Justitieministeriets broschyr om brottsoffer](#)

[Rättegångsbalken på engelska](#) och [Rättegångsbalken på svenska](#)

[Rättsregistercentralen](#)

Senaste uppdatering: 15/01/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [fi](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

## 4 – Mina rättigheter efter att domen har meddelats

### Kan jag överklaga?

Du har rätt att överklaga ett beslut som tingsrätten har fattat hos hovrätten. Om du vill överklaga beslut som tingsrätten har fattat under rättegången (t.ex. ett beslut om att ett vitne inte ska höras) kan du vanligen bara göra det när du överklagar domen.

Om du vill överklaga tingsrättens beslut hos hovrätten måste du göra det inom 30 dagar. Du har sju dagar på dig att meddela tingsrätten att du inte är nöjd med beslutet och tänker överklaga det. Överklagandet måste vara skriftligt. Det ska riktas till [hovrätten](#) och lämnas in till den [tingsrätt](#) som har fattat beslutet.

Du får överklaga beslutet därför att du anser att domstolen inte gjorde en riktig värdering av bevisen och/eller därför att du anser att domstolen har tolkat lagen på fel sätt. Motparterna, dvs. åklagaren och målsäganden (om sådan finns), har samma rätt att överklaga som du har.

### Vad händer om jag överklagar?

Överklagar du kommer ditt straff inte att verkställas, om inte domstolen beslutar att det måste verkställas. Om domstolen beslutar att du ska häktas eller att din häktning ska fortsätta kan du göra ett extraordinarie överklagande mot beslutet. Hovrätten kommer att behandla häktningsfrågan som ett brådskande fall skilt från huvudfrågan.

Om du är i fängelse när du överklagar och om du begär att du ska frigges kan hovrätten besluta att du ska frigges i väntan på hovrättens beslut i huvudfrågan. Hur lång tid det tar för hovrätten att behandla ditt överklagande varierar. Om du är häktad brukar ditt överklagande normalt behandlas snabbare. Om du anser att bevisen inte har värderats på rätt sätt måste hovrätten i allmänhet hålla en huvudförhandling där bevisen kommer att prövas en gång till. Det här leder för det mesta till att processen tar längre tid. Det tar alltid flera månader för hovrätten att behandla överklaganden.

Om motparterna inte har meddelat att de är missnöjda med tingsrättens beslut och du beslutar dig för att överklaga behöver de inte ge besked om att de är missnöjda. De kan dock fortfarande göra ett så kallat motöverklagande inom 14 dagar från den dag då den ursprungliga överklagandefristen upphörde. I motöverklagandet kan de t.ex. kräva att straffet eller ersättningen ska höjas. Om du drar tillbaka ditt överklagande upphör alla motöverklaganden att gälla. Du får lägga fram nya bevis eller ange nya vittnen för att stödja ditt överklagande. Det är tillåtet att lägga fram nya bevis under rättegång i brottmål, även under huvudförhandlingen vid hovrätten.

### Vad händer i rättegången för överklagandet?

När du har gjort överklagandet skickas det till motparterna för kännedom, dvs. till åklagaren och målsäganden. Motparterna ska besvara överklagandet inom en viss tid. Om motparterna har överklagat tingsrättens beslut kommer även deras överklaganden att skickas till dig för kännedom.

Efter det skriftliga förfarandet beslutar hovrätten om den ska hålla en huvudförhandling. En huvudförhandling måste hållas om en av parterna begär det och om hovrättens beslut är beroende av om tingsrätten har gjort en riktig värdering av de muntliga vittnesmålen.

Domstolen får även pröva ditt överklagande om en huvudförhandling inte behövs och tre ledamöter av hovrätten är övertygade om att tingsrättens beslut var riktigt. I så fall kommer ditt överklagande inte att prövas vidare och tingsrättens beslut vinner laga kraft.

### Vad händer om överklagandet bifalls eller inte bifalls?

Hovrätten prövar riktigheten i tingsrättens beslut i den utsträckning som begärts. Om du anser att tingsrättens beslut är helt felaktigt kan ditt överklagande leda till att hovrätten avvisar alla åtalspunkter och ersättningskrav. Hovrätten kan även bifalla delar av ditt överklagande. Den kan t.ex. anse att du är skyldig, men sänka ditt straff.

Om ditt överklagande inte bifalls är du i allmänhet skyldig att betala statens eventuella kostnader för att lägga fram bevis och målsägandens eventuella rättegångskostnader. Om ditt överklagande delvis bifalls är det möjligt att du inte behöver betala dessa kostnader. Om ditt överklagande bifalls kan du också få ersättning för dina egna rättegångskostnader, om inte staten betalar dem.

Om åtalet läggs ner på grund av ditt överklagande och hovrättens beslut får laga kraft kommer uppgifterna i ärendet att strykas från belastningsregistret om dig.

Alla parter i ett domstolsärende har rätt att överklaga ett beslut från hovrätten genom att ansöka om ett [besvärstillstånd](#) hos högsta domstolen. Det är mycket sällsynt att besvärstillstånd beviljas i brottmål. För att du ska beviljas ett besvärstillstånd måste ditt ärende i praktiken ha ett värde som prejudikat. Det betyder att det måste vara av ett mer allmänt intresse. Ett besvärstillstånd beviljas så gott som enbart för att du anser att hovrätten har gjort en felaktig värdering av bevisen.

Om ett besvärstillstånd beviljas kommer högsta domstolen att granska ditt ärende på nytt, helt eller delvis eller i den utsträckning tillståndet medger det (t.ex. straffets fastställande). Högsta domstolens förhandlingar är i regel skriftliga. Domen får laga kraft när högsta domstolen beslutar att inte bevilja besvärstillstånd eller när den beviljar tillståndet och avkunnar en dom. Om ingen överklagar ett beslut från tingsrätten eller hovrätten får beslutet laga kraft senast när tiden för överklagande löpt ut. Beslutet verkställs senast när det får laga kraft.

### Jag kommer från en annan medlemsstat. Kan jag skickas tillbaka dit efter rättegången?

Om du döms kan du nekas inresa till Finland eller utvisas till en annan medlemsstat. Det kan ske om myndigheterna anser att du är ett hot mot den allmänna ordningen eller säkerheten. I praktiken är det bara om du har dömts för ett relativt grovt brott som du kommer att avlägsnas från landet. Att du är skyldig till ett brott är inte tillräcklig grund för att avlägsna dig.

Det är [migrationsverket](#) som beslutar om du ska avlägsnas från landet. Migrationsverket kan samtidigt förbjuda dig att resa in i landet igen i upp till 15 år.

Du kan överklaga beslutet hos [förvaltningsdomstolen](#).

Åtal registreras inte i [belastningsregistret](#). Om du döms kommer följande straff att registreras i ditt belastningsregister:

Ovillkorligt eller villkorligt fängelsestraff.

Villkorligt fängelsestraff tillsammans med böter, samhällstjänst eller övervakning.

Samhällstjänst i stället för ovillkorligt fängelse.

Ungdomsstraff eller böter i stället för ungdomsstraff.

Avsättning från offentlig tjänst.

Eftergivande av straff på grund av otillräknelighet.

Belastningsregistret förs av [rättsregistercentralen](#). Informationen är inte offentlig, men myndigheterna kan ta del av den i enlighet med de villkor som

anges i lagstiftningen. Informationen kan dessutom lämnas ut utanför EU-/EES-området på grundval av [konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål](#)

Uppgifter i belastningsregistret avförs efter en viss tid från det ursprungliga datumet för ett beslut som har vunnit laga kraft. Uppgifter som inte gäller ovillkorliga fängelsestraff avförs efter fem år. Uppgifter som gäller ovillkorliga fängelsestraff på högst två år samt samhällstjänst avförs efter tio år. Uppgifter som gäller ovillkorliga fängelsestraff på två till tio år avförs efter tjugo år. Uppgifter som gäller fängelsestraff på mer än fem år avförs när en person har avlidit eller fyllt 90 år.

Du kan inte invända mot att information förs in i belastningsregistret. Du har dock rätt att, med vissa begränsningar, [kontrollera](#) den information som har registrerats i belastningsregistret.

#### Länkar

[Lag om rättegång i brottmål på engelska](#) och [på svenska](#)

[Strafflagen på engelska](#) och [på svenska](#)

[Straffregisterlagen på engelska](#) och [på svenska](#)

[Brottspåföljdsmyndigheten på engelska](#) och [på svenska](#)

[Ärendets behandling i hovrätten på engelska](#) och [på svenska](#)

Senaste uppdatering: 15/01/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [fi](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

## 5 – Smärre trafikbrott

### Hur hanteras mindre trafikförseelser?

Ett vanligt straff för mindre trafikförseelser är fasta böter. Fasta böter kan utfärdas för förseelser där det högsta straffet är böter eller högst sex månaders fängelse och uppgå till 10–115 euro. De kan utfärdas av en polisman, gränsvakt eller tulltjänsteman.

Om du inte godtar de fasta böter som utfärdats har du rätt att föra ärendet vidare till tingsrätten. Du måste då informera tingsrättens kansli om var förseelsen inträffade. Det måste du göra inom en vecka efter att du mottagit delgivningen om böterna. Du kan inte överklaga tingsrättens beslut om de fasta böterna.

Om fasta böter inte kan utfärdas för den berörda trafikförseelsen kan polisen i stället utfärda ett summariskt strafföreläggande och översända det till åklagaren för bekräftelse. I så fall är böterna inte fasta utan straffet fastställs som [dagsböter](#). Du har rätt att invända mot ett summariskt strafföreläggande, vilket du gör genom att underrätta åklagaren om din invändning.

Om du invänder mot det summariska strafföreläggandet och åklagaren beslutar att väcka åtal kommer tingsrätten att behandla ärendet som ett vanligt brottmål. I så fall har du även rätt att överklaga som i vanliga brottmål (se [Faktablad 4](#)).

Fasta böter och summariska strafförelägganden som utfärdas för en trafikförseelse kan även [verkställas](#) i en annan medlemsstat.

Om du bryter mot bestämmelserna om att stanna och parkera ett fordon måste du betala en parkeringsbot. Boten kan utfärdas av polisen eller en kommunal parkeringsövervakare. Bötesbeloppet varierar mellan 10 och 50 euro beroende på orten. I t.ex. [Helsingfors](#) är parkeringsboten 50 euro i stadskärnan och 40 euro i andra delar av staden.

Du har rätt att invända mot en parkeringsbot. Du måste i så fall lämna in din invändning till parkeringsövervakarens kontor inom två veckor från att du fått betalningsföreläggandet. Om parkeringsövervakarens kontor bifaller din invändning kommer betalningsföreläggandet att dras tillbaka. Om invändningen inte bifalls har du rätt att överklaga föreläggandet vid [förvaltningsrätten](#). Överklagandet måste lämnas in inom 30 dagar från att du delgavs det negativa beslutet. Förvaltningsrättens beslut kan inte överklagas.

En parkeringsbot kan inte verkställas i en annan medlemsstat eftersom den betraktas som en administrativ påföljd.

### Kommer dessa förseelser att finnas i belastningsregistret om mig?

Böter registreras inte i belastningsregistret. Om du får fasta böter eller ett summariskt strafföreläggande kommer de alltså inte att registreras i belastningsregistret om dig. En parkeringsbot räknas inte som böter i egentlig mening utan är en administrativ påföljd. Därför kommer den inte att registreras i belastningsregistret.

#### Länkar

[Automatisk trafikövervakning](#)

Senaste uppdatering: 15/01/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.